

factsheet AKKERVOGELS

Vogels die zich voortplanten en voeden op akkers worden akkervogels genoemd. Voorbeelden zijn patrijs, grauwe gors, veldleeuwerik, gele kwikstaart, zomertortel, ringmus, kneu en geelgors. Deze soorten zijn kenmerkend voor biodiversiteit in akkerbouwgebieden. Om populaties van akkervogels te helpen geeft deze factsheet voorbeelden van beheer gericht op akkervogels en verwijst vooral door naar waar meer informatie te vinden is.

Het belang van maatregelen

In het verleden vonden veel akkervogels geschikt leefgebied in het boerenland. In de basisbehoeften van deze vogels werd voorzien door onder andere een extensievere en kleinschaliger landbouw dan tegenwoordig. Om ook nu in die basisbehoeften te voorzien nemen steeds meer akkerbouwers maatregelen op hun bedrijf zodat akkervogels er geschikt leefgebied blijven vinden. Voorbeelden hiervan zijn wintervoedselveldjes en akkerranden.

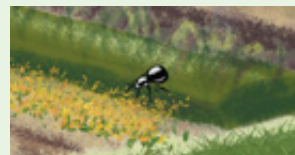
Basisbehoeften en beheermaatregelen

Een akkervogel heeft drie basisbehoeften:

- 1 Veilige broed-gelegenheid en dekking**
- 2 Zomervoedsel voor nestjongen in de directe omgeving van het nest**
- 3 Wintervoedsel en winterdekking**

Aan de rechterzijde enkele van de maatregelen die boeren uitvoeren en de wijze waarop deze bijdragen aan het leefgebied van de akkervogels.

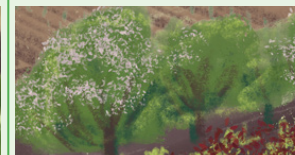
Keverbank + bloemenblok

Deze combinatie aan elementen biedt in voorjaar en zomer voedsel, dekking en nestgelegenheid en in herfst en winter dekking. Ook nuttig voor natuurlijke plaagbestrijding.
<https://bit.ly/30P1HK4>

Struweel

Een struweelhaag biedt dekking en nestgelegenheid. Bloeiende en besdragende struiken trekken tal van vogelsoorten en insecten aan.
<https://bit.ly/30P1HK4>

Wintervoedselveld

Granen en andere zaaddragende planten blijven tot ver in de winter staan voor voeding en dekking. Zaadetende soorten profiteren net als roofvogels die er op muizen jagen.
<https://bit.ly/3mpUkR2>

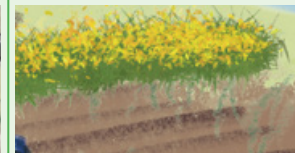
Stoppelland

In (graan)stoppels ontwikkelt zich een onkruidvegetatie waarvan vogels in de winter kunnen eten. Grond hoeft niet uit productie gehaald te worden.
<https://bit.ly/3yOwoLY>
<https://bit.ly/30P1HK4>

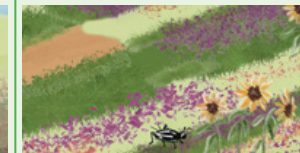
Meerjarige akkerrand

Met grassen, kruiden en granen ingezaaide meerjarige akkerranden zorgen voor voedsel, dekking en nestgelegenheid.
<https://bit.ly/3Jdivf0>

Vogelakker

Afwisselende stroken van eiwitgewas (luzerne of grasklaver) en braakstroken met grassen, granen en kruiden. Bedoeld voor muizenetende roofvogels en uilen, broedende veldleeuweriken en overwinterende akkervogels.
<https://bit.ly/3ehVvxi>

Onderhoud

Na aanleg van één of meer van de bovenstaande maatregelen moeten deze ook beheerd worden. Dat houdt onder andere in planmatig en gefaseerd maaien van akkerrand en vogelakker, cyclisch snoeien van hagen en struwelen en mengsels aanpassen als beoogde resultaten uitblijven. Daarnaast is beheersing van probleemonkruiden belangrijk. Met het monitoren van de maatregelen wordt onderzocht of het gevoerde beheer tot de gewenste resultaten leidt.

Meer informatie

Enthousiast geworden? Veel meer informatie over afzonderlijke akker-
vogelsoorten en -maatregelen is te vinden op de website van de
Vogelbescherming Nederland en op de kennispagina's van BoerenNatuur.

Foto gele kwikstaart: Mark Schuurman

Deze factsheet is samengesteld door BoerenNatuur en de agrarische collectieven.

